

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/1/2015
Identifikačné číslo spisu:	5105206100
Dátum vydania rozhodnutia:	29.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5105206100.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Marta Staňová - Simba, s miestom podnikania Námestie slobody 57, 022 01 Čadca, IČO: 34 593 187, právne zastúpenej Advokátska kancelária Mrázovský & partners, s.r.o., so sídlom Mariánske námestie č. 2, 010 01 Žilina, IČO: 36 855 278, proti žalovanému: JUDr. Václav Jaroščiak R E A L I T A, s miestom podnikania M. Rázusa 1240/14, 010 01 Žilina, IČO: 10 955 500, právne zastúpeného Mgr. Bohuslavom Gelatkom, advokátom so sídlom Nám. SNP 17, 015 01 Rajec, v konaní o zaplatenie 8.345,51 eur s príslušenstvom a zmluvnou pokutou, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 10Cb/19/2006, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 14. júna 2012, č. k. 14Cob/297/2011-390, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

O trovách dovolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Odôvodnenie

Okresný súd Žilina rozsudkom zo dňa 06. 05. 2011, č. k. 10Cb/19/2006-337 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 8.345,51 eur, zmluvnú pokutu vo výške 0,5 % denne zo sumy 1.456,88 eur od 23. 03. 2003, zo sumy 1.456,88 eur od 19. 04. 2003, zo sumy 1.456,88 eur od 18. 05. 2003, zo sumy 1.456,88 eur od 20. 06. 2003, všetko až do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 7,5 % ročne zo sumy 1.857,27 eur od 11. 04. 2003 a zo sumy 660,72 eur od 11. 09. 2003, všetko až do zaplatenia, do troch dní po právoplatnosti tohto rozsudku. V ostatnej časti žalobný návrh zamietol a vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd prvého stupňa prejednal vec v neprítomnosti žalovaného po konštatovaní splnenia základných podmienok v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. Žalovaný ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní dňa 06. 05. 2011 podaním doručeným dňa 26. 04. 2011 (č. l. 329 spisu) z dôvodu kolízie s iným pojednávaním, v ktorom žalovaný vystupoval ako právny zástupca účastníka konania. S prihliadnutím na priebeh konania, vykonané dôkazy, vrátane výsluchu účastníkov a záverečné prednesy účastníkov na pojednávaní dňa 19. 04. 2011, najmä na skutočnosť, že v súvislosti s odročením pojednávania dňa 19. 04. 2011 neboli účastníkmi predložené žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, okresný súd dôvod uvedený v žiadosti o odročenie pojednávania nevyhodnotil ako dôležitý dôvod v zmysle § 101

ods. 2 O. s. p., ktorý by vytváral procesnú prekážku v prejednaní veci v neprítomnosti žalovaného. Svoj procesný postup odôvodnil okresný súd aj tým, že o uskutočnení pojednávania bol žalovaný pred pojednávaním informovaný na vlastnú žiadosť zo strany asistentky príslušného senátu a tiež konajúceho sudcu. Okresný súd poukázal na ust. § 6 O. s. p., v zmysle ktorého postupuje súd (v súčinnosti) so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Od začatia súdneho konania podaním žaloby dňa 16. 03. 2005 až do vyhlásenia rozsudku okresným súdom dňa 06. 05. 2011 bol poskytnutý procesným stranám dostatočný časový priestor na formuláciu skutkových tvrdení, označenie a predloženie dôkazných návrhov tak, aby okresný súd mohol v predmetnej veci spor rozhodnúť. Odročenie pojednávania bez existencie dôležitého dôvodu na strane účastníkov, by malo podľa súdu prvého stupňa za následok len predlžovanie stavu právnej neistoty a bolo by porušením ústavného práva na verejné prejednanie veci bez zbytočných prieťahov.

V odôvodnení ďalej okresný súd poukázal na vykonané dokazovanie a právnu úpravu v § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 3 ods. 1, § 8 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 116/1990 Zb."), § 671 ods. 1, § 673, § 674, § 675, § 668 ods. 1 Občianskeho zákonníka a mal za preukázané, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu písomných zmlúv, ktorých predmetom bol prenájom nebytových priestorov. Uviedol, že účastníci uzavreli dňa 30. 09. 2002 Zmluvu o nájme nebytových priestorov uzatvorenú na základe zák. č. 116/1991 Zb. (č. I. 6 spisu, ďalej len „Nájomná zmluva“) a Nájomnú zmluvu o podnájme nebytových priestorov, uzatvorenú podľa zák.č.116/1991 Zb. v znení neskorších predpisov dňa 15. 02. 2002 (č. I. 11 spisu), ktorej platnosť žalovaný namietol z dôvodu nedostatku predchádzajúceho súhlasu obce (§ 3 ods. 2, 3, 4 zákona č. 116/1990 Zb.). S prihliadnutím na povahu prenajatých nebytových priestorov a nedostatok predchádzajúceho súhlasu obce s uzatvorením predmetnej nájomnej zmluvy, okresný súd vyhodnotil Nájomnú zmluvu uzatvorenú medzi spoločnosťou KRAFT a.s. a žalovaným zo dňa 15. 02. 2002 (č. I. 11 spisu) ako neplatnú podľa § 3 ods. 4 zákona č. 116/1990 Zb. Okresný súd preto žalované nároky uplatnené z titulu zmluvného plnenia na základe Nájomnej zmluvy zo dňa 15. 02. 2002 a to nájomné za mesiace apríl, máj, jún a júl 2003 v sume 4 x 946,03 Eur (t.j. 4 x 28.500,- Sk) a zmluvnej pokuty uplatnenej z tejto časti nájomného, posúdil ako právne nedôvodné.

Okresný súd ďalej vyhodnotil Nájomnú zmluvu zo dňa 30. 09. 2002 ako platne uzatvorenú v súlade s § 3 zákona č. 116/1990 Zb. Súd uviedol, že z čl. VI. bod 13. Nájomnej zmluvy vyplývala povinnosť nájomcu písomne bez zbytočného odkladu oznámiť prenajímateľovi potrebu opráv, ktoré má urobiť a ich vykonanie umožniť, žalovaný však prenajímateľovi písomne vady neoznámil. Žalovaný v konaní nepreukázal splnenie základných predpokladov pre uplatnenie nárokov na zľavu a odpustenie nájomného, a to riadne splnenie notifikačnej povinnosti, v súlade s dojednanými zmluvnými podmienkami podľa článku VI. bod 13. Nájomnej zmluvy, ale ani v súlade s § 668 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Súd prvého stupňa mal preto za preukázané, že v súvislosti s porušením povinnosti žalovaného riadne a včas zaplatiť dojednané nájomné, vzniklo žalobkyni právo na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorá bola zmluvnými stranami platne dojednaná v Nájomnej zmluve. Okresný súd poukázal na skutočnosť, že na návrh účastníka mohol rozhodnúť, že zmluvnú pokutu neprizná v celej výške, t.j. vo výške v akej bola stranami dojednaná a svojím moderačným (zmiernovacím právom) mohol zasiahnuť do zmluvných vzťahov účastníkov a tieto potom primeraným spôsobom modifikovať. Pri uplatňovaní moderačného práva okresný súd bral zreteľ najmä na skutočnosť, že v danom prípade ide o právny vzťah medzi podnikateľmi, ktorí môžu odborne a zodpovedne posúdiť primeranosť a únosnosť dojednanej zmluvnej pokuty, ako aj posúdiť mieru rizika pri jej dohode.

Súd prvého stupňa zdôraznil, že rozhodujúcim princípom pri úprave obchodno-záväzkových vzťahov je autonómia vôle strán. Samotné vylúčenie § 49 Občianskeho zákonníka na obchodné zmluvy je výrazom predpokladu profesionality podnikateľov a rizika podnikania. Pokiaľ žalovaný namietol neplatnosť čl. IV. Nájomnej zmluvy z dôvodu omylu, tak v zmysle § 49a Občianskeho zákonníka je neplatnosť právneho úkonu obmedzená s ohľadom na zabezpečenie právnej istoty účastníkov zmluvy len na rozhodujúci omyl. V prípade neplatnosti právneho úkonu z dôvodu omylu ide o relatívnu neplatnosť právneho úkonu, ktorú súd skúma len na návrh, resp. námietku dotknutého subjektu, ktorý je povinný tvrdiť a preukázať

skutočnosti, z ktorých záver o neplatnosti právneho úkonu vyplýva. Naplnenie hypotézy právnej normy vymedzenej v § 49a Občianskeho zákonníka v konaní preukázané nebolo, a preto okresný súd vyhodnotil tuto námietku žalovaného ako nedôvodnú. Žalovaný nesplnil svoj peňažný záväzok žalobkyni riadne a včas, čím sa dostal do omeškania s plnením peňažného záväzku, ktorý mal voči žalobkyni, preto mu okresný súd uložil v súlade s § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka povinnosť zaplatiť žalobkyni i úroky z omeškania v žalobe požadovanej výške. Okresný súd vyslovil, že o trovách prvostupňového konania bude rozhodnuté podľa § 151 ods. 3 O. s. p. samostatným uznesením.

Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Žiline ako súd odvolací napadnutým rozsudkom zo dňa 14. 06. 2012, č. k. 14Cob/297/2011-390, rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 06. 05. 2011, č. k. 10Cb 19/2006-337, v napadnutom výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 8.345,51 eur s príslušenstvom a zmluvnou pokutou a vo výroku, že o trovách prvostupňového konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku, potvrdil. Ďalším výrokom rozhodol, že o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol, že v odvolacej právnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. V súlade s § 156 ods. 1, 3 O. s. p. a § 211 ods. 2 O. s. p., došlo na základe uznesenia Krajského súdu v Žiline zo dňa 04. 06. 2012 č. k. 14Cob/297/2011-381, v zákonnej lehote k oznámeniu verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli krajského súdu a o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci konania upovedomení na internetovej stránke krajského súdu i písomnosťou krajského súdu zo dňa 04. 06. 2012 na č. l. 382 spisu. Prejednaním veci podľa § 212 ods. 1 O. s. p. len v rámci a na základe tých dôvodov, ktoré žalovaný vymedzil v odvolaní a z nich tých relevantných dôvodov, ktoré boli predmetom uplatnenej obrany žalovaného pred súdom prvého stupňa a za konštatovania uzavretého skutkového stavu veci v zmysle § 213 ods. 1 O. s. p., krajský súd uviedol, že okresný súd vo veci vykonal v intenciách návrhov účastníkov dostatočné dokazovanie, z neho vyvodil správne skutkové závery a rovnako správne vec právne posúdil. Odvolací súd zdôraznil, že novo tvrdenou skutočnosťou, neproduktovanou žalovaným v prvostupňovom konaní, bolo tvrdenie, že „okamih omeškania nie je daný iba dátumom splatnosti uvedeným na faktúre, ale aj okamihom doručenia faktúry + primeranej lehoty vyplývajúcej z časovej potreby dlžníka dať do banky prevodný príkaz a časovou potrebou prevodu finančných prostriedkov medzi bankou dlžníka a veriteľa". Za konštatovania splnenej procesnej poučovacej povinnosti okresného súdu podľa § 120 ods. 4 O. s. p. (č. l. 133 spisu), nebol podľa odvolacieho súdu naplnený žiadny z dôvodov taxatívne uvedených v § 205a ods. 1 O. s. p., len za splnenia ktorých by bolo možné prihladiť v odvolacom konaní ako na relevantné odvolacie dôvody (v rovine skutkového hodnotenia) na novo tvrdené skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli použité v konaní pred súdom prvého stupňa. Vzhľadom na procesný systém neúplnej apelácie, ktorým je ovládané odvolacie konanie, potom krajský súd nemohol na novo tvrdené skutočnosti, dôkazy uvádzané až v odvolacom konaní, prihladiť a zaoberať sa nimi ako relevantnými odvolacími dôvodmi. Odvolací súd ďalej v súvislosti s uvádzaným započítaním žalovaného v odvolaní, poukázal i na § 216 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého ustanovenia § 92 ods. 1 a 4, § 97 a 98 O. s. p. pre odvolacie konanie neplatia.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ďalej uviedol, že žalovaný v odvolaní namieta i odňatie jeho možnosti konať pred súdom, a to postupom okresného súdu, ktorý vykonal pojednávanie a rozhodol o veci dňa 06. 05. 2011. V zápisnici o pojednávaní zo dňa 06. 05. 2011 okresný súd konštatoval neprítomnosť žalovaného, ktorý bol riadne a včas predvolaný a oboznámil obsah jeho písomného podania zo dňa 21.04.2011, ktoré bolo doručené Okresnému súdu Žilina dňa 24.04.2011. Okresným súdom bolo konštatované, že vzhľadom na priebeh doterajšieho konania, obsah vykonaných dôkazov a na to, že zo strany účastníkov neboli predložené žiadne ďalšie dôkazy na doplnenie dokazovania, neboli zistené skutočnosti, ktoré by bránili uskutočneniu pojednávania, z ktorých dôvodov sa bude pojednávať v neprítomnosti žalovaného podľa § 101 ods. 2 O. s. p. Na tomto pojednávaní došlo vyhlásením uznesenia k uzavretiu dokazovania a k vyhláseniu (napadnutého) rozsudku v neprítomnosti žalovaného. Vo všeobecnej rovine odvolací súd poukázal, že § 101 ods. 2 O. s. p. upravuje možnosť súdu meritórne prejednať vec i bez prítomnosti účastníka, za splnenia viacerých kumulatívnych zákonných podmienok. Ide o podmienku riadneho a včasného predvolania tak, aby mal účastník

dostatočnú časovú možnosť pripraviť sa na pojednávanie, ako vyplýva z § 115 ods. 2 O. s. p., spravidla najmenej 5 dní pred začiatkom konania pojednávania. Uvedená podmienka na strane žalovaného bola podľa odvolacieho súdu splnená. Ďalšou podmienkou je, aby riadne predvolaný účastník nepožiadala súd o odročenie pojednávania, čo žalovaný učinil. Aj v zmysle konštantnej judikatúry súdov, podľa odvolacieho súdu nestačí na odročenie pojednávania akékoľvek podanie účastníka, ktoré obsahuje ospravedlnenie jeho neprítomnosti. Účastník musí súčasne požiadať o odročenie pojednávania, a to z dôležitého dôvodu. Len dôležitý, t.j. vážny a nevyhnutný dôvod, pre ktorý účastník o odročenie žiada, môže byť za aplikácie § 101 ods. 2 O. s. p. dôvodom pre odročenie riadne nariadeného pojednávania v občianskom súdnom konaní. Posúdenie toho, čo je dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania, je pritom vecou súdu.

Odvolací súd konštatoval, že okresný súd správne konštatoval splnenie podmienok pre možnosť vykonania pojednávania a rozhodnutia v neprítomnosti žalovaného v súlade s § 101 ods. 2 O. s. p., keďže dôvod uvádzaný žalovaným pre odročenie pojednávania, nebol okresným, a ani následne krajským súdom vyhodnotený ako dôležitý dôvod. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na odôvodnenie rozsudku okresného súdu, ktoré vyhodnotil ako podrobné, náležité i čo do vyhodnotenia dôvodu neúčasti žalovaného na pojednávaní pred okresným súdom dňa 06.05.2011 a tiež na záver ním prijatý, v zmysle ktorého žalovaným tvrdený dôvod neúčasti nemožno považovať za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania.

V ostatnej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odvolací súd podrobne rozviedol odvolacie námietky žalovaného s tým, že konštatoval vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa s poukazom na § 219 ods. 1 O. s. p. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa § 151 ods. 1, 3 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 4 O. s. p.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie v zákonnej lehote, ktoré odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. f/, g/ O. s. p. v znení účinnom do 1. januára 2015 (ďalej len „O. s. p.“), konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 1 písm. b/ O. s. p.) a tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení celej veci (§ 241 ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

Aj po odvolacom konaní je žalovaný presvedčený, že v konaní mu ako účastníkovi konania, prvostupňový súd svojim postupom odňal možnosť konať pred súdom tým, že dňa 06. 05. 2011 pojednával v jeho neprítomnosti napriek tomu, že sa ako účastník riadne a včas ospravedlnil a súčasne žiadal nariadené pojednávanie odročiť. Odvolací súd tým, že túto vadu konania neodstránil, svojim postupom žalovanému rovnako odňal z tohto dôvodu konať pred súdom. Keďže súd skutočnosť časovej kolízie pojednávania účastníka s iným súdnym konaním, v ktorej je tento účastník ako advokát právny zástupcom, nevyhodnotil či je alebo nie dôležitým dôvodom na odročenie, možno podľa žalovaného iba konštatovať, že zákonnosť postupu súdu v tejto časti je nepreskúmateľná. Dovolateľ dodal, že ešte pred pojednávaním dňa 06. 05. 2011 pri stretnutí s konajúcou sudkyňou na chodbe pred pojednávacou miestnosťou ústne oznámil, že vo veci chce doplniť svoje prednesy a že vo veci chce urobiť podstatné podanie. V tejto súvislosti dovolateľ dodal, že na pojednávaní dňa 19.04.2011 sa konanie dostalo až do štádia záverečných rečí, ale súd nerozhodol o skončení dokazovania. Žalovaný má za to, že až do rozhodnutia o skončení dokazovania má účastník právo súdu predkladať dôkazy a robiť návrhy na dokazovanie. Aby tak mohol urobiť a chce to urobiť, musí mu to súd umožniť. Súčasne má účastník (po odročení na novom pojednávaní) stále právo na záver konania zhrnúť (opakovane, doplňujúco či inak) právny a skutkový stav veci. Tým, že súd prvého stupňa pojednával napriek riadnemu ospravedlneniu zo strany žalovaného a jeho žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, tým mu podľa žalovaného tento súd odňal možnosť konať pred súdom. Žalovaný sa ďalej nestotožnil s doplňujúcim odôvodnením odvolacieho súdu v tom smere, že uvedený dôvod nie je dôležitým dôvodom, pretože žalovaný si na pojednávanie dňa 05. 06. 2012 mohol zvoliť právneho zástupcu, a pokiaľ tak neurobil, pre taký postoj chýbal racionálny a závažný dôvod na jeho strane, alebo mal sa na pojednávaní, v ktorom vystupoval ako právny zástupca, nahradiť substitútom. V prvom prípade záver odvolacieho súdu v tom, že účastník konania, ktorý sa nemôže zúčastniť nariadeného pojednávania si má zvoliť

právneho zástupcu, nemá podľa žalovaného racionálny a právny základ vzhľadom, pretože voľba právneho zástupcu je vždy právom a nie povinnosťou účastníka konania. V druhom prípade substitúcia je možná iba v prípade, že s ňou súhlasí zastúpený účastník. Zastúpený účastník však v žiadnom prípade nesúhlasil so substitúciou a to aj vzhľadom, že v tejto veci išlo o spor so začatím konania v ešte v roku 2006, s množstvom pojednávaní, išlo o konanie so zahraničným prvkom a konanie bolo v štádiu pred vyhlásením rozsudku.

Ďalej žalovaný zastáva názor, že aj odvolací súd priamo svojim postupom mu odňal možnosť konať pred súdom tým, že v súvislosti s urobeným započítaním žalovaného urobeným po vyhlásení prvostupňového rozsudku, na toto započítanie neprihliadol s poukazom na §216 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého § 92 ods. 1 a 4, § 97 a 98 O. s. p. pre odvolacie konanie neplatia. Jednostranný úkon započítania žalovaný urobil listom zo dňa 14. 06. 2012, ktorý bol doručený žalobkyni dňa 16. 06. 2012 s účinkami započítania ešte v roku 2003. Ak odvolacie konanie začína podaním odvolania prvostupňovému súdu, potom začalo nesporne neskôršie ako bol urobený jednostranný úkon započítania.

Dovolateľ v dovolaní ďalej poukázal aj na skutočnosť, že aj odvolací súd priamo svojim postupom mu odňal možnosť konať pred súdom a to vzhľadom na vznesené odvolacie námietky v oblasti vzniku okamihu omeškania s platením žalovaného pri oneskorenom doručení faktúr, nepreukázania uplatnenia nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty pred podaním žaloby, nedoručenia faktúry č. 57, výhradou správnosti účtovania DPH nezodpovedajúcou sadzbou 14 % za zdaniteľné plnenia za rok 2002 vo faktúre č. 28, keď pre zdaniteľné plnenia dodané v roku 2002 zodpovedala sadzba DPH vo výške 10%, ako aj neoprávneného priznania nároku za spotrebu plynu cez faktúru č. 28. Dovolateľ má za to, že odvolací súd sa s týmito skutočnosťami vysporiadal arbitrárnym konštatovaním. Žalovaný preto navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie s tým, že uloží žalobkyni povinnosť nahradiť trovy dovolacieho konania žalovaného.

Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení označila dovolanie za nedôvodné a navrhla ho odmietnuť, prípadne zamietnuť a uložiť žalovanému povinnosť náhrady trov dovolacieho konania žalobkyne. Uviedla, že žaloba bola podaná na okresnom súde dňa 16. 03. 2005. Od 19. 01. 2006 až do vyhlásenia uznesenia, ktorým bolo ukončené dokazovanie vo veci na pojednávaní dňa 06. 05. 2011, mal žalovaný vytvorený dostatočný priestor pre svoju obranu voči uplatnenému nároku v rovine poskytnutia tvrdení a označenia alebo predloženia dôkazov na ich preukázanie, teda v zmysle povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti zaťažujúcej každého účastníka súdneho konania, v danom prípade v rámci obrany žalovaného v zmysle právnej úpravy v § 101 ods. 1, § 120 ods. 1, 4 O. s. p. V danom prípade podľa žalobkyne v rámci ospravedlnenia v podaní z 21.04.2011, ako ani v podanom odvolaní žalovaný nevysvetlil, prečo pri dôraze na nevyhnutnosť svojej prítomnosti na pojednávaní vo veci sp. zn. 10Cb/19/2006 ako účastníka konania, nezabezpečil, resp. nemohol zabezpečiť svoje substitučné právne zastúpenie na (kolidujúcom) pojednávaní vo veci sp. zn. 6C/122/2006. Aj z toho hľadiska bolo podľa žalobkyne opodstatnené, ak okresný súd pri skúmaní uvádzanej kolízie s pojednávaním vo veci sp. zn. 6C/122/2006, a s prihliadnutím i k celému priebehu prvostupňového konania usúdil, že nešlo o dôležitý dôvod v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. Zároveň žalobkyňa zdôraznila, že podľa § 125 O. s. p. výsluch žalovaného ako účastníka konania je len jedným z dôkazných prostriedkov, a pokiaľ v konaní pred okresným súdom k veci boli produkované iné dôkazy, z ktorých okresný súd ustálil dôvodnosť nároku žalobkyne, tak ani z tejto roviny nebolo možné konštatovať, že by postupom okresného súdu došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom. Vykonaním ústneho pojednávania dňa 06.05.2011 v neprítomnosti žalovaného, preto podľa žalobkyne nedošlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom, pričom súd postupoval tak aby nedochádzalo k porušovaniu ústavného práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov a nie k predlžovaniu stavu právnej neistoty.

Podľa žalobkyne ďalej z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa rovnako nevyplýva, že by uplatnená zmluvná pokuta bola posudzovaná ako príslušenstvo pohľadávky, pričom rozhodnutie prvostupňového súdu ako aj následné odôvodnenie odvolacieho súdu v tejto súvislosti, je dostatočne určité a zrozumiteľné. Vzhľadom na charakter tejto dovolacej námietky, žalobkyňa poukázala na konštantné závery, v zmysle ktorých Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na

spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ani v ostatných dovolacích dôvodoch týkajúcich sa dátumovej konkretizácie vzniku omeškania a dotknutých faktúr, má žalobkyňa za to, že sudy nižšieho stupňa rozhodli vecne správne a s ich rozhodnutiami sa stotožňuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovolanie účastníka konania upravené v tretej hlave štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu len v prípadoch, v ktorých to pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V preskúmvanej veci dovolateľ napadol dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu vydané vo forme rozsudku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O. s. p.

V zmysle ust. § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie proti rozhodnutiu vydanému v procesnej forme rozsudku, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Nakoľko v prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom v jeho výroku prípustnosť dovolania nevyslovil, ani nejde o potvrdzujúci rozsudok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky) je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalovaného z § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. nemožno vyvodiť.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O. s. p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O. s. p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k

takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných vád.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O. s. p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalovaného preto z týchto ustanovení nemožno vyvodíť. Z vymenovaných procesných vád je v dovolaní výslovne namietaná vada konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., t. j., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť pred ním konať a vada konania podľa § 237 písm. g/ O. s. p., t. j., že rozhodoval vo veci vylúčený sudca.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Žalovaný argumentáciu o existencii procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. f/ O. s. p. zakladá na tvrdení, že súd prvého stupňa dňa 06.05.2011 pojednával v jeho neprítomnosti napriek tomu, že sa ako účastník riadne a včas ospravedlnil a súčasne žiadal nariadené pojednávanie odročiť. Odvolací súd túto vadu konania neodstránil. V danom prípade podľa dovolateľa súdy skutočnosť časovej kolízie pojednávania účastníka s iným súdnym konaním, v ktorej je tento účastník ako advokát právnym zástupcom, nevyhodnotili vôbec, resp. či táto skutočnosť je alebo nie dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania.

Podľa čl. 48 ods. 2, vety prvej Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch, alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva, alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými predpismi, porušuje ústavnoprávne princípy (napr. II ÚS 85/06).

Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon nestanovuje inak, aby nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkom doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu (§ 115 ods. 2 O. s. p.). Je potom na účastníkovi, či svoje právo využije, ale nie.

Zúčastniť sa prejednávania právnej veci pred súdom je neodňateľným právom každého účastníka konania a to v každom štádiu postupného procesu, pokiaľ zákon nestanovuje inak, ak na tomto svojom

práve účastník trvá. Zákon v ustanovení § 101 ods. 2 druhá veta O. s. p. určuje len jednu výnimku z toho práva účastníka, za ktorej sa môže vec prejednať i v jeho neprítomnosti - t.j. ak riadne predvolaný účastník sa na pojednávanie nedostavil a nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania.

Podľa § 119 ods. 1 O. s. p. pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Podľa § 119 ods. 2 O. s. p. účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä:

a/ dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania,

b/ deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel,

c/ ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O. s. p.), posudzuje súd vždy podľa konkrétnych, individuálnych okolností prípadu. Či sú v tej - ktorej veci dôležité dôvody pre odročenia pojednávania dané, posudzuje súd, a nie účastník konania. Existenciu dôležitého dôvodu môže súd preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti účastníka o odročenie pojednávania.

Ako vyplýva z obsahu spisu, súd prvého stupňa okrem iných termínov, nariadil na prejednanie veci pojednávanie aj na 06.05.2011 o 8.30 hod. Na toto pojednávanie sa ospravedlnil žalovaný dôvodiak, že tento termín je v časovej kolízii s nariadeným pojednávaním pred Okresným súdom Žilina v právnej veci sp. zn. 6C/122/2006 navrhovateľa Pavla Baníka proti Romanovi Valkovi, v ktorej je žalovaný právnym zástupcom účastníka konania. Súčasne týmto oznámením na č. l. 329 spisu, žalovaný uviedol, že chce využiť svoje právo na prerokovanie veci v jeho prítomnosti a nesúhlasí, aby pojednávanie nariadené na deň 06. 05. 2011 bolo vykonané v jeho neprítomnosti. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 06. 05. 2011 (č. l. 333) je zrejmé, že okresný súd pojednával v neprítomnosti žalovaného, ktorý termín pojednávania bol určený na pojednávaní súdu dňa 19. 04. 2011 na č. l. 317 s tým, že prítomní účastníci konania, ako aj právny zástupca žalobkyne, zobrali termín na vedomie a písomne predvolaní neboli. Na tomto pojednávaní okresný súd uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil vo veci rozhodnutie. Následne po rozhodnutí súdu prvého stupňa, na odvolanie žalovaného, odvolací súd uznesením zo dňa 04. 06. 2012 č. k. 14Cob/297/2011-381, oznámil verejné vyhlásenie rozsudku bez nariadenia ústneho pojednávania na deň 14. 06. 2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že otázka kolízie pojednávania účastníka konania, resp. jeho právneho zástupcu ako „dôležitého dôvodu“ na odročenie pojednávania v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. bola už opakovane riešená v judikatúre dovolacieho súdu, ako aj v rozhodovacej praxi Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 68/98

z 13. 01. 1999 [uverejneného pod poradovým (publikačným) číslom: 11/1999 v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky] obsahom základného práva zaručujúceho právo každého, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkolvek jeho žiadosti na odročenie pojednávania. Kolízia dvoch pojednávania toho istého účastníka v tom istom termíne na rozdielnych súdoch nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie „dôležitého dôvodu“ na odročenie riadne a včas vytýčeného pojednávania. Posúdenie opodstatnenosti „dôležitého dôvodu“ (§ 101 ods. 2 O. s. p.) v každom konkrétnom prípade patrí výlučne do právomoci konajúceho súdu. Ústavný súd Slovenskej republiky na týchto záveroch zotrval aj v uznesení z 30. marca 2005 sp. zn. III. ÚS 94/2005.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 27. februára 2000 sp. zn. 3Cdo/16/2001 (R 41/2002)

pripustil, že dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania pred súdom môže byť aj kolízia s iným pojednávaním právneho zástupcu účastníka konania, avšak len vtedy, ak od účastníka nemožno spravodlivo požadovať, aby si zvolil iného zástupcu. V danom prípade dovolací súd vychádzal z toho, že samotná existencia kolízie dvoch súdnych pojednávanií môže byť (za istých, výnimočných okolností) dôvodom pre odročenie jedného z kolidujúcich pojednávanií. Tu je ale potrebné zdôrazniť, že zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva pravidlo, podľa ktorého by len v závislosti od predmetu konania, jeho účastníkov, dátumu vytýčenia pojednávania alebo iných skutočností malo v prípade kolízie určité pojednávanie prednosť pred iným (neplatí žiadne pravidlo tzv. „predstihu“ v prípade kolízie pojednávanií na dvoch rôznych súdoch). Advokát, ktorý zistí, že v dvoch súdnych konaniach, dochádza v určitý deň ku kolízii nariadených súdnych pojednávanií, má vo všeobecnosti možnosť osobne sa zúčastniť na jednom z pojednávanií a v prípade druhého kolidujúceho pojednávania „účelne využiť“ všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje“ - do úvahy tu medzi iným prichádza buď zastúpenie iným advokátom alebo podanie žiadosti o odročenie pojednávania. V rámci organizovania svojej činnosti musí advokát pri výbere najvhodnejšieho prostriedku alebo spôsobu poskytovania právnej služby nevyhnutne vziať na zreteľ nielen osobitosti každej prejednávanej veci, ale tiež to, akým spôsobom bola medzi ním a klientom upravená otázka zastúpenia advokáta iným advokátom. Možnosť zastúpenia advokáta iným advokátom vyplýva priamo zo zákona podľa § 25 ods. 3 O. s. p. a tiež § 16 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov), pričom advokát túto zákonnú možnosť (oprávnenie) nesmie využiť len vtedy, ak by zastúpenie bolo proti vôli zastupovaného účastníka § 16 ods. 3 uvedeného zákona.

Pri skúmaní, či v konaní pred súdom prvého stupňa bol daný dôležitý dôvod v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. a či teda postupom tohto súdu bola žalovanému odňatá možnosť pred súdom konať, nebolo možné prehliadnuť, že v kolidujúcej veci existoval zákonný dôvod neprípúšťajúci zastúpenie účastníkom zvoleného advokáta (žalovaného v tomto konaní) iným advokátom. V žiadosti o odročenie pojednávania dňa 06..05.2011 žalovaný uviedol, že v inom konaní vystupuje ako právny zástupca, avšak skutočnosť, že v kolidujúcej veci by bolo proti vôli jeho klienta, aby sa vec prejedнала v prítomnosti iného advokáta, nebola tvrdená a ani preukazovaná.

Dovolací súd preto konštatuje, že súd prvého stupňa vytvoril žalovanému procesnú možnosť zúčastniť sa na pojednávaní pred súdom prvého stupňa a realizovať na ňom procesné právo účastníka na prerokovanie veci v jeho prítomnosti (a napríklad tiež zhrnúť návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci v zmysle § 118 ods. 4 O. s. p., resp. § 123 O. s. p.). Túto procesnú možnosť žalovaný nevyužil. Bolo na žalovanom, aby vážny dôvod svojej neúčasti na pojednávaní - v súlade s konštantnou judikatúrou súdov Slovenskej republiky - preukázal súdu. Pokiaľ tak ale neurobil a k žiadosti nepripojili dôkaz, ktorý by preukázal nemožnosť jeho prítomnosti na pojednávaní, sám zavinil, že súd prvého stupňa jeho žiadosti nemohol vyhovieť. Nemožno preto prvostupňovému súdu vytýkať, že vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného. Zo zreteľom na uvedené možno konštatovať, že postup nižších súdov v posudzovanej veci nebol v rozpore s § 101 ods. 2 O. s. p. a nezaložil preto procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Pre úplnosť dovolací súd v súvislosti s obsahom podaného dovolania, resp. s dokazovaním na odvolacom súde, zdôrazňuje aj to, že zákon pripúšťa skutočnosti alebo dôkazy v odvolacom konaní, v ktorom sa napáda rozhodnutie vynesené v sporovom prvostupňovom konaní, iba v obmedzenom rozsahu. Dôkazy a skutočnosti, ktoré môžu byť odvolacími dôvodmi aj keď neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú charakteristické tým, že sa považujú za výnimočné a viažu sa na konkrétne vymedzené procesné situácie v konaní pred súdom prvého stupňa, ktoré situácie sú ustanovené v znení ust. § 205a O. s. p.

Podľa ust. § 205a ods. 1 O. s. p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Keďže z obsahu spisu nevyplýva, že by došlo k situáciám podľa ust. § 205a ods. 1 O. s. p., ako aj že by

boli dané dôvody pre nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 1 O. s. p. (odvolací súd nepovažoval za potrebné dokazovanie doplňovať ani zopakovať, súd prvého stupňa nerozhodol podľa ust. § 115a O. s. p. bez nariadenia pojednávania a nariadenie pojednávania nevyžadoval dôležitý verejný záujem), odvolací súd v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. rozhodol o odvolaní žalovaného bez nariadenia pojednávania. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na Dohovor o ľudských právach a základných slobodách, ktorý Dohovor nevyžaduje a ani z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno vysledovať, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonávať verejne. Ak teda rozhodoval súd prvého stupňa na pojednávaní, odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené, nemusí nariadiť pojednávanie. Postupom odvolacieho súdu, nedošlo preto k odňatiu možnosti žalovaného pred súdom konať v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Procesnú nesprávnosť postupu odvolacieho súdu dovolateľ aj tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu ako i súdu prvého stupňa, je nepreskúmateľné a arbitrárne. Dovolací súd k tejto námietke uvádza, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami, a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (uznesenie Ustavného súdu SR z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd postačujúco odôvodnil svoje rozhodnutie, ktorým nadviazal na uznesenie súdu prvého stupňa, ktoré ako vecne správny potvrdil. Podľa dovolacieho súdu nižšie súdy dostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia; ich zdôvodnenie ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozsudku podľa § 157 ods. 2 O. s. p., je v nich vysvetlené, z ktorých dôkazov pri rozhodovaní vychádzali aj ako vec - zistený skutkový stav - právne posúdili. Dovolací súd sa samotnou správnosťou prijatých právnych záverov nižších súdov nezaoberal. Pri posudzovaní, či rozhodnutia nižších súdov sú (ne)preskúmateľné (teda či boli splnené parametre zákona na odôvodnenie uznesenia - § 157 ods. 2 O. s. p.), dovolací súd totiž neposudzuje správnosť prijatých právnych záverov nižších súdov. Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek žalovaného. Tým ale nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces totiž - ako už bolo spomenuté - nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

K ďalšej dovolanej námietke dovolací súd uvádza, že podľa § 237 písm. g/ O. s. p., dovolanie je prípustné ak vo veci rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

V danej veci bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa predložené odvolaciemu súdu s opravným prostriedkom žalovaného dňa 16. 11. 2011 a vec na odvolací súd napadla 01. 12. 2011 s tým, že napadla v súlade s Úplným znením rozvrhu práce Krajského súdu v Žiline v znení účinnom od 06. 06. 2011, a to do senátu 14Cob. Napadnuté rozhodnutie vydal odvolací súd v senáte v zložení predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členov senátu JUDr. Martiny Nemravovej, JUDr. Eriky Šobichovej. Z obsahu spisu ako ani z dovolania nevyplynula žiadna skutočnosť, ktorá by zakladala dôvodnosť tvrdenia žalovaného, že vo veci rozhodol vylúčený sudca. Dovolací súd preto konštatuje, že tento dovolací dôvod uvádzaný dovolateľom, nie je opodstatnený a vec nie je zaťažená vadou uvedeného charakteru.

Žalovaný v dovolaní ďalej tvrdil, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne

relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tohto tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.

K námietkam dovolateľa ohľadne právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) dovolací súd pre úplnosť uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p., ani z ustanovenia § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovaného odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky o trovách dovolacieho konania žalobkyni nerozhodol, keďže dospel k záveru, že ak dovolací súd rozhoduje o dovolaní proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 a § 224 ods. 4 O. s. p., o trovách dovolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 12.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.